

Drie vormen van linkse samenwerking in Den Bosch

– GroenLinks Den Bosch en PvdA Den Bosch, 09-11-2024

GroenLinks Den Bosch en PvdA Den Bosch leggen aan hun leden de keuze voor hoe de partijen vanaf de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 met elkaar zullen gaan samenwerken:

1. in een linkse samenwerking als vanouds;
2. in een samenwerking op basis van een stembusakkoord en/of verdere samenwerkingsafspraken;
3. met een samenvoeging van aanduidingen (SvA): één kandidatenlijst, één verkiezingsprogramma, één fractie GroenLinks-PvdA in de Bossche raad.

We zetten de drie samenwerkingsvormen hieronder kort uiteen.

1. Samenwerking als vanouds:

Twee partijen – GroenLinks en PvdA – doen als vanouds mee aan de Bossche gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026; zij werken samen op overlappende thema's in hun programma's.

GroenLinks en PvdA kennen ieder hun eigen procedure voor het kiezen van een **lijsttrekker**, het opstellen van een lijst **kandidaat-raadsleden** en de selectie van een **kandidaat-wethouder**. De leden van de partijen bevestigen na eventuele aanpassingen de voorstellen van hun kandidatencommissies en afdelingsbesturen.

Beide partijen stellen een **programmacommissie** in die samen met de leden aan de slag gaat om een verkiezingsprogramma op te stellen. Het programma wordt vastgesteld door respectievelijke algemene ledenvergaderingen.

GroenLinks en PvdA voeren een eigen campagne, aangevoerd door twee afzonderlijke **campagneteams** met een eigen campagnestrategie en een eigen verhaal.

De fracties van GroenLinks en PvdA in de gemeenteraad volgen elk hun **eigen politieke koers**. Op gemeenschappelijke thema's kunnen zij samen optrekken in moties en amendementen. Wanneer de fracties samen in een coalitie of de oppositie zitten is die samenwerking meer voor de hand liggend dan wanneer dat niet het geval is.

2. Stembusakkoord en/of verdere samenwerkingsafspraken:

Twee partijen – GroenLinks en PvdA – doen mee aan de Bossche gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026; daaraan voorafgaand maken zij afspraken over samenwerking op inhoud in een stembusakkoord en/of verdere samenwerkingsafspraken.

GroenLinks en PvdA kennen ieder hun eigen procedure voor het kiezen van een *lijsttrekker*, het opstellen van een lijst *kandidaat-raadsleden* en de selectie van een *kandidaat-wethouder*. De leden van beide partijen bevestigen na eventuele aanpassingen de voorstellen van hun kandidatencommissies en afdelingsbesturen.

Beide partijen stellen een *programmacommissie* in die samen met de leden aan de slag gaat om een verkiezingsprogramma op te stellen. De programmacommissies zullen zoveel mogelijk afstemmen op belangrijke thema's en proberen zo tot een *stembusakkoord* te komen: afspraken over een gezamenlijke strategie of standpunten op inhoudelijke hoofdthema's. Het verkiezingsprogramma inclusief stembusakkoord wordt vastgesteld door respectievelijke algemene ledenvergaderingen.

Het is ook mogelijk *verdere samenwerkingsafspraken* te maken zoals een samen-uit-samen-thuis beding (alleen sámen in de coalitie), gemeenschappelijke kandidaat-wethouders, gezamenlijk fractieoverleg, gezamenlijke woordvoerders, gezamenlijke scouting en opleiding van kandidaten, etc. Ook hierover stemmen de respectievelijke algemene ledenvergaderingen.

GroenLinks en PvdA voeren een eigen campagne, aangevoerd door twee afzonderlijke *campagneteams* met een eigen campagnestrategie. Naast de eigen boodschap communiceren beide partijen ook het gemeenschappelijke verhaal over gezamenlijke, inhoudelijke speerpunten uit het stembusakkoord.

Er kunnen gezamenlijke campagneactiviteiten plaatsvinden waarbij beide partijen zich presenteren op gemeenschappelijke speerpunten in het programma.

Of het uiteindelijk tot een stembusakkoord en/of verdere samenwerkingsafspraken gaat komen is bij een keuze voor deze samenwerkingsvorm niet duidelijk. Het is aan de respectievelijke lijsttrekkers en kandidaat-raadsleden onder aanvoering van de programmacommissies en afdelingsbesturen om hiertoe te besluiten. De respectievelijke algemene ledenvergaderingen moeten deze samenwerking bekrachtigen.

3. Samenvoeging van Aanduidingen: GroenLinks-PvdA Den Bosch

Twee partijen – GroenLinks en PvdA – doen onder één naam mee aan de Bossche gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026; op basis van één kandidatenlijst en één verkiezingsprogramma zullen zij na de verkiezingen één fractie vormen in de gemeenteraad.

Omdat een keuze voor deze samenwerkingsvorm begin 2025 formeel moet worden vastgelegd is het van belang de uitgangspunten voor de samenwerking goed op papier te zetten zodat alle leden weten wat de basis voor de samenwerking is.

Uitgangspunten Samenvoeging van Aanduidingen:

a. Kandidaat-raadsleden en lijsttrekker:

Er wordt één gezamenlijke **kandidatencommissie** gevormd, bestaande uit een gelijk aantal leden van beide partijen en twee duovoorzitters. De kandidatencommissie is verantwoordelijk voor de keuze van een lijsttrekker én voor de samenstelling van een lijst met kandidaat-raadsleden. De kandidatencommissie stelt voor lijsttrekker en raadsleden een profielschets op. Leden worden opgeroepen zich kandidaat te stellen voor de gemeenschappelijke kandidatenlijst. Zij kunnen daarbij aangeven of zij de functie van lijsttrekker ambiëren. Sollicitanten die lid zijn van beide partijen, geven aan namens welke partij zij kandidaat-raadslid willen zijn.

Leden die de functie van **lijsttrekker** ambiëren en die voldoen aan de profielschets, worden na sluiting van de aanmeldingsperiode voor een gesprek uitgenodigd. Op basis van sollicitatiebrief, cv en gesprek worden de kandidaten getoetst op geschiktheid en integriteit. Bij meerdere geschikte kandidaten wordt tot een lijsttrekkersverkiezing besloten. De lijsttrekkersverkiezing vindt plaats tijdens één gezamenlijke ledenvergadering of door middel van een online ledenreferendum.

De kandidatencommissie weegt de potentiële **kandidaat-raadsleden** op geschiktheid en integriteit en stelt één gezamenlijke conceptkandidatenlijst op. Deze lijst is zo veel als mogelijk een representatieve en diverse afspiegeling van de samenleving. De lijst bevat zowel nieuwe als vertrouwde gezichten.

De **kandidatenlijst** start met de gekozen lijsttrekker. Voor een evenwichtige verdeling volgen daarna twee leden van de andere partij, waarna de partijen om en om gerepresenteerd worden. De gezamenlijke besturen leggen de kandidatenlijst ter vaststelling voor aan één gezamenlijke ledenvergadering.

Leden van beide partijen kunnen tijdens deze ledenvergadering voorstellen doen voor wijzigingen in de volgorde van de kandidaten op de lijst. De hierboven uiteengezette verdeling van plaatsen tussen partijen dient daarbij overeind te blijven. Uiteindelijk stemmen de leden in met de kandidatenlijst als geheel.

GroenLinks-kandidaten tekenen een integriteitsverklaring en bewilligingsformulier zoals opgesteld door GroenLinks. PvdA-kandidaten tekenen een integriteitsverklaring en een bereidverklaring zoals opgesteld door de PvdA. Raadsleden en wethouders betalen afdracht

en/of aanvullende contributie aan de eigen partij volgens de afdrachtregeling of contributieregeling van de eigen partij.

b. Kandidaat-wethouders:

GroenLinks en PvdA Den Bosch streven ernaar om na de verkiezingen deel te nemen een nieuw College van Burgemeester en Wethouders. De hierboven genoemde kandidatencommissie stelt een lijst met **kandidaat-wethouders** op.

De nummers 1 en 2 op de lijst van kandidaat-wethouders zijn (primair) lid van een verschillende partij. Deze twee kandidaten worden ter goedkeuring voorgelegd aan één gezamenlijke ledenvergadering. Zij zullen in de aanloop naar de verkiezingen als kandidaat-wethouder worden gepresenteerd.

c. Verkiezingsprogramma:

Voor de gezamenlijke deelname aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 schrijven GroenLinks Den Bosch en PvdA Den Bosch één gezamenlijk **verkiezingsprogramma**. In dat programma beschrijven de partijen hun gezamenlijke visie op het (toekomstige) beleid voor Den Bosch. Ook over specifieke onderwerpen die tot en met 2030 zullen spelen, nemen de partijen een gezamenlijk standpunt in. Het programma wordt uitgeschreven in een helder en leesbaar document dat speerpunten en idealen van beide partijen helder uiteenzet en combineert.

Het verkiezingsprogramma zal worden opgesteld door een **programmacommissie**, bestaande uit een gelijk aantal leden van GroenLinks en PvdA Den Bosch en twee duovoorzitters. De programmacommissie wordt in één gezamenlijke ledenvergadering benoemd. Het verkiezingsprogramma wordt in één gezamenlijke ledenvergadering vastgesteld, waarbij leden de mogelijkheid hebben om voorstellen tot wijziging op dit verkiezingsprogramma in te dienen. Het verkiezingsprogramma vormt de basis voor de verkiezingscampagne en voor het handelen van de (kandidaat)raadsleden.

d. Campagnestrategie:

GroenLinks en PvdA Den Bosch voeren onder de naam **GroenLinks-PvdA Den Bosch** gezamenlijk campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026 in Den Bosch.

PvdA en GroenLinks Den Bosch richten een gezamenlijk **campagneteam** op met daarin de beide campagnecoördinatoren en twee kandidaat-raadsleden van elk van beide partijen en de gezamenlijke lijsttrekker. Dit campagneteam stelt de campagneplannen op, coördineert het plan en voert het uit samen met leden van beide partijen.

In de campagne wordt gebruik gemaakt van landelijk aangeboden materiaal dat op eigen wijze rond Bossche inhoudelijke thema's wordt ingevuld.

De kandidaat-raadsleden committeren zich aan de gezamenlijke campagne en zetten zich vol in voor een zo goed mogelijk resultaat. De kosten voor deze campagne worden gelijk verdeeld; er wordt vooraf door de gezamenlijke partijbesturen een sluitende begroting overeengekomen.

e. Positionering van beide partijen richting de raadsverkiezingen:

Indien besloten wordt tot een Samenvoeging van Aanduidingen (SvA), dan zullen beide partijbesturen vanaf dat moment maandelijks samen vergaderen.

Zij dragen samen zorg voor de formaliteiten rondom het aangaan van de SvA, werken het proces naar de verkiezingen in een nauwkeurige planning uit, zorgen voor de instelling van een kandidatencommissie, een programmacommissie en een gezamenlijk campagneteam. Zij zorgen voor een sluitende begroting voor alle onkosten. De gezamenlijke besturen zijn verantwoordelijk voor de communicatie over de toekomstige samenwerking.

Vanaf het moment dat door de leden besloten wordt dat PvdA en GroenLinks in Den Bosch één lijst gaan vormen, zal de samenwerking in gemeenteraad én daarbuiten meer aandacht krijgen. Met respect voor de coalitieverhoudingen zullen fracties de huidige samenwerking naar de toekomst uitbouwen. Er zullen met regelmaat inhoudelijke gesprekken tussen de huidige fracties en de afdelingsbesturen gevoerd worden.

Er wordt een vervolg gegeven aan de permanente campagne van beide partijen, waarin de samenwerking expliciet benoemd zal worden. Daarnaast zullen vanaf januari 2025 wederom gezamenlijke activiteiten georganiseerd gaan worden.

f. Besluitvorming:

Beide partijen behouden binnen de samenwerking hun eigen identiteit en onafhankelijkheid. Zij zijn ieder verantwoordelijk voor een goede samenwerking en gezamenlijke besluitvorming. In de gezamenlijke ledenvergaderingen mogen alle aanwezige leden stemmen op ieder voorstel. Alle aanwezige leden hebben één stem, ongeacht een eventueel dubbellidmaatschap. De besluiten van gezamenlijke ledenvergaderingen worden ter formele bekrachtiging voorgelegd aan de leden van de afzonderlijke partijen.

**9 november 2024,
Bestuur PvdA Den Bosch &
Bestuur GroenLinks Den Bosch**